

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/100/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319206534
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319206534.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobcu: X. F., O.. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/X, F., právne zast.: Mgr. Matúš Macko, advokát, Karpatská 10, 089 01 Svidník proti žalovanému: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., IČO: 24785199, Československé armády 954/7, 500 06 Hradec Králové, práv. zast. ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, IČO: 47 255 773, so sídlom ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava - Pod. Biskupice, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 550,40 Eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 550,40 eur a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi súd priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 08.07.2019 na tunajší súd žalobu proti žalovanému, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 550,40 eur ako primeraného finančného zadostučinenia, ako aj na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX bol ako žalovaný v postavení spotrebiteľa. Žalobca sa v pôvodnom konaní voči nemu domáhal zaplatenia sumy 695,85 eur, súd žalobe vyhovel v časti 145,45 eur a v časti 550,40 eur žalobu zamietol, teda v tejto časti bol úspešný. Dopĺňacím rozsudkom OS Humenné dňa 28.01.2019 určil zmluvnú podmienku ohľadne domáhania sa plnenia za neprijateľnú. Rozsudok Okresného súdu B. sp. zn. XCsp/XXX/XXXX zo dňa 10.05.2018 nadobudol právoplatnosť dňa 29.06.2018 a vykonateľnosť dňa 06.06.2019, dopĺňací rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.02.2019. Keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza uvedená v § 3 ods. 5 tretej vety a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, finančné zadostučinenie požaduje vo výške 550,40 eur, čo predstavuje sumu, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor obohatiť v pôvodnom konaní.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 09.08.2019 tak, že žalobu odmieta v plnom rozsahu a nárok žalobcu popiera v celosti. Podľa neho žaloba je v rozpore s právnymi predpismi a vychádza z nesprávneho výkladu právnych noriem určených k skutočnej ochrane spotrebiteľa, a žalovaný nie je pasívne legitimovaný v tomto spore. Uviedol, že cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto

porušenia práv alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu. Konštatovanie súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v pôvodnom konaní predstavuje podľa žalovaného dostatočnú satisfakciu a ochranu práv žalobcu. Čo sa týka samotnej výšky nárokovaného primeraného zadosťučinenia, považuje ju žalobca za jednoznačne neprímeranú, premrštenú a nedostatočne odôvodnenú. Poukázal na rozsudok KS Prešov sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo 17.07.2018, kde súd konštatuje, že za primeranú rozsahu a povahe porušenia práv žalobcu považuje v danom prípade odvolací súd symbolickú sumu zodpovedajúcu priznanému bezdôvodnému obohateniu, ku ktorému došlo v dôsledku neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú pre rozpor s dobrými mravmi. Ďalej poukázal na to, že za porušenie práv žalobcu nezodpovedá žalovaný, pretože zmluvu uzatváral jeho právny predchodca a doteraz ako jediný prijal plnenia zo strany spotrebiteľa. Žalovaná spoločnosť nemala možnosť nijako zasiahnuť do znenia spotrebiteľskej zmluvy. Existuje preto dôvodná pochybnosť o pasívnej legitímácii KRUKu.

4. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním zo dňa 05.11.2019. V ňom vyjadril nesúhlas s vyjadrením žalovaného. Poukázal na rozhodovaciu prax súdov, pre ktoré na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry, sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu, alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu. Podľa žalobcu ani námietka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného nie je dôvodná. Ustanovenie § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nehovorí, že spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od dodávateľa, ale od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. V tomto prípade je týmto subjektom žalovaný, vo vzťahu ku ktorému žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5Csp/237/2017, úspešne uplatnil ochranu svojich spotrebiteľských práv.

5. Súd vo veci nenariaďoval pojednávanie v súlade s ustanovením § 297 CSP, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1000 eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu od 12.11.2019 do 29.11.2019.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s rozsudkom Okresného súdu Humenné pod č. k. XCsp/XXX/XXXX-XX z 10.05.2018 a dopĺňacím rozsudkom z 28.01.2019, vyjadrením žalovaného k doručenej žalobe, vyjadrením žalobcu k vyjadreniu žalovaného, a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. XCsp/XXX/XXXX-68 z XX.XX.XXXX spolu s dopĺňacím rozsudkom z 28. 01. 2019 súd zistil, že žalobca podal proti žalovanému žalobu dňa 15.06.2017 o zaplatenie sumy 695,85 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17. 12. 2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Súd vo veci rozhodol tak, že žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi 145,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145,45 eur od 17.12.2016 do zaplatenia v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti súd konanie vo veci zastavil. Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58,20 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Dopĺňacím rozsudkom toho istého súdu zo dňa 28.01.2019 súd vyriekol, že zmluvná podmienka uvedená v bode 1.2 zmluvy o zabezpečení splátok úveru, uzavretej dňa 22.04.2013 v tomto znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za poskytnutie služby podľa odseku 1. zaplatí poskytovateľovi celkovú odmenu vo výške 329,60 eur. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odmenu v 60.-tich pravidelných splátkach a to v 59-tich týždenných splátkach okrem poslednej splátky vo výške 5,49 eur a poslednú splátku vo výške 5,69 eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej

v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Odmena je splatná v hotovosti pri prevzatí splátky poskytovateľom. Splatnosť prvej splátky nastáva 7. kalendárny deň po uzavretí tejto zmluvy“, je neprijateľná zmluvná podmienka.

8. Žalobca v žalobe odôvodnil výšku požadovaného finančného zadostučinenia tak, že v základnom konaní bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 550,40 eur, a jedná sa o sumu, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor obohatiť.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe, ktorú navrhol ako nedôvodnú zamietnuť, poukázal na to, že žalobca nepreukázal úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma, a namietal aj nedostatok svojej pasívnej legitímácie v tomto konaní.

10. Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že spotrebiteľovi prináleží právo požadovať primerané finančné zadostučinenie len vtedy, ak úspešne uplatní svoje právo na súde a súčasne preukáže, že žalovaný skutočne porušil niektorú z povinností, ktoré mu ukladá zákon, a že toto porušenie je spôsobilé privodiť žalobcovi ako spotrebiteľovi ujmu, a ak preukáže príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a spôsobilosťou ujmy. Len pri kumulatívnom splnení uvedených troch podmienok je možné uvažovať o nároku žalobcu na primerané finančné zadostučinenie.

12. Podľa názoru konajúceho súdu podmienky nároku na primerané finančné zadostučinenie žalobca preukázal tým, že k žalobe priložil rozsudok Okresného súdu B. č.k. č. k. XCsp/XXX/XXXX-XX z XX.XX.XXXX spolu s dopĺňacím rozsudkom z 28. 01. 2019. Z týchto súdnych rozhodnutí vyplýva, že žalobca, ktorý bol v konaní OS Humenné sp. zn. XCsp/XXX/XXXX v pozícii žalovaného, bol v tomto konaní úspešný, a to jednak v časti prevyšujúcej sumu 145,45 eur oproti sume 695,85 eur, teda v časti o zaplatenie sumy 550,40 eur, ako aj v časti týkajúcej sa zmluvnej podmienky o zabezpečení splátok úveru týkajúcej sa jeho záväzku zaplatiť za poskytnutie služby poskytovateľovi celkovú odmenu vo výške 329,60 eur, a to v 60-tich splátkach počas doby splácania spotrebiteľského úveru, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je preto z jeho strany preukázané, že žalovaný porušil svoju zákonnú povinnosť, a toto porušenie je spôsobilé privodiť mu ujmu, aj keď len potenciálnu. Žaloba je preto v plnom rozsahu dôvodná.

13. Žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX úspešne uplatnil porušenie práv spotrebiteľa, a preto má právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie jeho práva nesie zodpovednosť. Žalovaný si v pôvodnom konaní uplatnil vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi vo finančnom vyjadrení viac, ako dovoľujú prepisy na ochranu spotrebiteľa, a v zmluve použil ustanovenie, ktoré je z pohľadu hodnotenia súdu neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve voči žalobcovi, pričom mal zákonnú povinnosť zdržať sa používania takých zmluvných dojednaní, ktoré sú pre spotrebiteľa neprijateľné a ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu ako spotrebiteľa, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie.

14. Výška primeraného finančného zadostučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, preto jej primeranosť súd vyhodnocuje v rámci svojej voľnej úvahy.

15. Žalobcovi súd priznal požadované finančné zadostučinenie vo výške 550,40 eur, ktoré považuje aj bez ďalšieho dokazovania či skúmania okolností prípadu za primerané. Pri stanovovaní výšky súd bral do úvahy tú skutočnosť, že žalovaný použil v úverovej zmluve vo vzťahu k žalobcovi súdom uznanú neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá bez súdnej ochrany by mala za následok jeho bezdôvodné obohatenie o 550,40 eur.. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia na účely ochrany spotrebiteľa plní aj odradzujúcu funkciu, a preto súd vyhodnocoval primeranosť výšky finančného zadostučinenia aj s ohľadom na túto funkciu. Súd zohľadnil aj prípadné náklady žalobcu vyvolané podanou žalobou vo veci sp. zn. XCsp/XXX/XXXX a súvisiacimi procesnými postupmi. Podľa názoru súdu paušálna požadovaná náhrada ako finančné zadostučinenie je adekvátne, preto súd žalobcovi považovanú sumu 550,40 eur ako primeranú priznal. Výška takto priznaného finančného zadostučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, pričom vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa.

16. Pokiaľ ide o námietku pasívnej legitímácie žalovaného, túto súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Spotrebiteľ, ktorý bol úspešný v základnom konaní, nemôže v konaní o priznanie finančného zadostučinenia žalovať nikoho iného než toho, kto vystupoval v uvedenom konaní ako neúspešný žalobca, čo má oporu aj v ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa V tomto prípade je týmto subjektom žalovaný, vo vzťahu ku ktorému žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde B. pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX úspešne uplatnil ochranu svojich spotrebiteľských práv.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobca bol v konaní úspešný, preto má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.